

2) **Dochody majątkowe.**

Wartości przyjęte do realizacji z tytułu dochodów majątkowych zostały zapisane w bardzo niewielkich kwotach m.in. ze względu na brak rozstrzygnięć konkursów w ramach programów unijnych, w których Gmina złożyła już wnioski. Miasto przygotowało kilka dużych projektów, na które ubiega się o dofinansowanie zewnętrzne. Nowa perspektywa (w tym: Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny oraz Pilski Obszar Strategicznej Interwencji) otworzyła możliwość pozyskania pokaźnych środków na rozwój miasta. Szacuje się, że w I półroczu 2017 r. znane będą już wyniki konkursów, w których Gmina Piła złożyła wnioski aplikacyjne. Pozytywne rozstrzygnięcie pozwoli na uzyskanie dofinansowania do przedsięwzięć po podpisaniu stosownych umów (dochody te zostaną wprowadzone do budżetów na przestrzeni kilku lat). Dodatkowo dochody te będą uzupełnione o wpływy z programów oferowanych przez Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, do których Gmina również zamierza składać wnioski o dotacje.

W chwili obecnej w prognozie ujęto przede wszystkim dochody z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa wieczystego użytkowania. Wartość tego dochodu oszacowano na poziomie zbliżonym do roku 2016, tj. 12 500 000 zł biorąc pod uwagę podjęte uchwały Rady Miasta Piły w sprawie sprzedaży nieruchomości oraz informacje dotyczące terenów przewidzianych do sprzedaży. Na 2017 rok i lata następne Gmina przygotowała szereg nieruchomości przeznaczonych do zbycia, których łączna wartość jest znacznie wyższa niż zaplanowana do realizacji. Tereny te obejmują zarówno działki o charakterze użytkowym, jak i przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe. Nieruchomości oferowane na rynku cieszą się obecnie dużym zainteresowaniem, o czym świadczy wykonanie bieżącego roku. Wpływ na to ma przede wszystkim kompleksowość oferty, a także uzupełnianie brakującej infrastruktury bądź budowa nowej w strefach przemysłowych.

W 2017 roku oraz w latach następnych Gmina nie tylko będzie oferować nieruchomości, które we wcześniejszych przetargach nie znalazły nabywców, ale przygotowuje również nową ofertę. Oferta obejmie m.in. następujące nieruchomości użytkowe:

- przy ul. Miłej,
- przy ul. Promiennej,
- przy ul. Giełdowej,
- przy ul. Głuchowskiej,
- przy ul. Długosza i Krzywej,
- przy ul. Polnej,
- przy ul. Walki Młodych,
- przy ul. Targowej,
- w rejonie ul. Naftowej,
- na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

W ramach nowych obszarów wszczęte zostały również procedury przygotowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gruntów rolnych w celu przeznaczenia ich do zbycia (rejon ul. Magazynowej i Strefowej).

Oferta nieruchomości mieszkaniowych obejmuje m.in. działki:

- przy ul. Kazimierza Wielkiego,
- przy ul. Poprzecznej,
- przy ul. Bazaltowej,
- przy ul. Żeleńskiego i Niepodległości.

Planowana jest również dalsza sprzedaż lokali mieszkalnych oraz garaży na rzecz ich dotychczasowych najemców.

Łączny dochód z tego tytułu w roku planuje się odpowiednio w 2017 roku w wysokości 12 500 000 zł, w roku 2018 w kwocie 12 000 000 zł, a od roku 2019 na poziomie 10 000 000 zł. Szacowana wartość wynika z analizy zasobów nieruchomości będących w posiadaniu Gminy, możliwych do zaproponowania do sprzedaży w drodze przetargu. Tak ustalona wielkość daje realną podstawę do wykonania tego dochodu.

4. Planowane wydatki budżetu miasta.

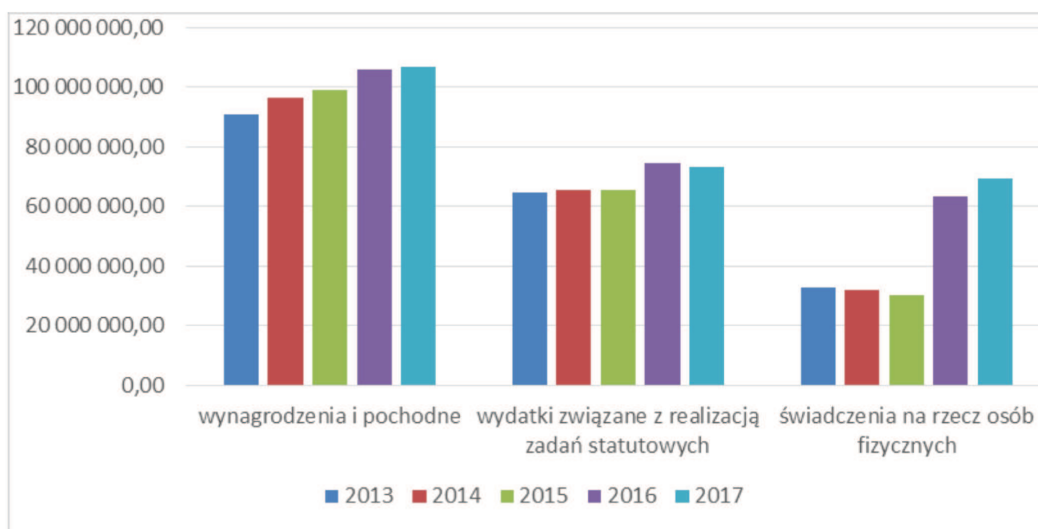
Przy kalkulowaniu wartości wydatków w całym okresie objętym WPF brano pod uwagę dane źródłowe z lat poprzednich, tj. wykonanie roku 2015, przewidywane wykonanie roku 2016 oraz plan wydatków na rok 2016 i 2017. W ramach planowanych wartości realizowanych wydatków wzięto pod uwagę przede wszystkim wartości wynikające z programów, projektów oraz umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostek, a także kontynuację realizowanych inwestycji wykazanych w załączniku nr 2 do WPF jako przedsięwzięcia.

1) Wydatki bieżące.

Oszacowanie prognozowanych kwot wartości wydatków bieżących przeprowadzono w oparciu o grupy wydatków biorąc pod uwagę, że największą z nich stanowią wynagrodzenia i pochodne (z uwzględnieniem wzrostu minimalnego wynagrodzenia) oraz wydatki związane z realizacją zadań statutowych. Kalkulacja możliwa była dzięki porównaniu pierwotnie zapisanych pozycji planu ustalonego na 2016 r. z jego przewidywanym wykonaniem i planem określonym na 2017 rok. Z doświadczeń lat poprzednich szacuje się, że w trakcie roku z tytułu zwiększeń dotacji od Wojewody Wielkopolskiego czy ponadplanowego wykonania dochodów wartość planu wzrasta średnio o ok. 10 000 000 zł. W roku 2016 ze względu na wprowadzenie w trakcie roku budżetowego programu Rodzina 500 Plus zwiększenia te wyniosły w sumie ok. 40 000 000 zł.

Kwota wydatków bieżących na rok 2017 zaplanowana została w oparciu o przewidywane wykonanie roku 2016 z uwzględnieniem nowych obiektów oddanych do użytkowania, generujących dodatkowe koszty utrzymania, natomiast od roku 2018 kalkulację wydatków bieżących przeprowadzono w oparciu o niewielkie wzrosty na średnim poziomie ok. 1%. Wynika to m.in. z planowanej termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej czy wymiany oświetlenia na energooszczędne, a także utworzenia Centrum Usług Wspólnych dla przedszkoli publicznych i żłobka, co spowoduje obniżenie części kosztów ponoszonych przez gminę.

Zmiany wartości w ramach trzech najważniejszych grup wydatków bieżących na przestrzeni lat 2013 – 2017 pokazuje poniższy wykres:

2) Wydatki związane z obsługą długu gminy.

Z uwagi na utrzymujące się niskie stawki WIBOR, w oparciu o które ustalane jest oprocentowanie kredytów i obligacji gminy, kwoty wydatków na obsługę długu w całym okresie objętym prognozą nie uległy zmianie w porównaniu z wartościami zapisanymi w WPF na lata 2016 – 2029. Niewielkie korekty wystąpiły jedynie pomiędzy wydatkami przeznaczonymi na odsetki i dyskonto oraz wydatkami na koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje, które wynikają z podpisanej umowy na emisję obligacji w roku 2016 i 2017.

3) Wydatki majątkowe.

W roku 2017 łączna kwota zaplanowanych wydatków na inwestycje, tj. 36 627 800 zł, daje możliwość kontynuacji działań w wielu obszarach infrastruktury miejskiej podjętych w latach poprzednich. Większość z nich została rozpoczęta w roku 2016 i

są to zadania, które kierowane będą do dofinansowania środkami unijnymi z nowej perspektywy finansowej, związane m.in. z:

- wspieraniem gospodarki niskoemisyjnej,
- rozbudową i unowocześnieniem transportu zbiorowego,
- kompleksową modernizacją energetyczną budynków użyteczności publicznej Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji,
- rewitalizacją obszarów przemysłowych,
- rewitalizacją przestrzeni w rejonie rzeki Gwdy,
- rozbudową Centrum Sportowo-Rekreacyjnego Aquapark w Pile.

Realizacja większości z tych zadań przewidziana jest do roku 2018.

Kontynuowane będą również zadania już rozpoczęte lub takie, dla których w latach poprzednich została opracowana dokumentacja techniczna, tj.:

- utworzenie Regionalnego Ośrodka Radioterapii w Pile,
- budowa hal sportowych przy Szkole Podstawowej Nr 7 i Zespole Szkół Nr 3,
- budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Nr 3.

Wartość środków zabezpieczonych w roku 2017 daje również możliwość realizacji po raz kolejny szeregu zadań wyłonionych przez mieszkańców miasta podczas głosowania w ramach budżetu obywatelskiego. Dzięki temu na pilskich osiedlach zrealizowanych zostanie wiele inwestycji tzw. „osiedlowych” oraz wiele inwestycji tzw. „małych” najbardziej oczekiwanych przez mieszkańców. Łączna wartość tych zadań opiewa na kwotę 3 000 000 zł.

Wieloletnie zadania inwestycyjne zostały zapisane w wykazie przedsięwzięć na lata 2017 – 2019.

Na najbliższej sesji Rady Miasta Piły jeszcze w roku 2016 dokonane zostaną odpowiednie zmiany w obowiązującej uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej doprowadzające do jej zgodności z projektem uchwały w sprawie WPF

na lata 2017 – 2029.

5. Wynik budżetu

Proponowany wynik budżetu w roku 2017 stanowi deficyt wynoszący 20 000 000 zł. Wynik taki jest przede wszystkim efektem zabezpieczenia znacznych kwot na przedsięwzięcia, na które Gmina aplikuje bądź będzie aplikować o dofinansowanie ze środków unijnych, a złożenie wniosku wymaga co najmniej zabezpieczenia wkładu własnego lub w niektórych przypadkach nawet 100% wartości wydatków kwalifikowalnych zadania. Dochody, które uda się pozyskać na takie przedsięwzięcia, zasilą budżet miasta w kolejnych latach. W wielu przypadkach jednostka samorządu terytorialnego musi najpierw wyłożyć własne środki na realizację całego zadania, aby móc pozyskać dofinansowanie zewnętrzne w postaci refundacji już poniesionych wydatków. Dlatego szansa na pozyskanie ogromnych pieniędzy dla miasta powoduje konieczność zaciągania zobowiązań i wykazania wkładu własnego oraz potrzeby realizacji tych przedsięwzięć.

Jednocześnie w realizacji inwestycji i pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania istotny udział mają miejskie spółki. Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. czy też Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. uzyskują wsparcie swoich projektów ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego oraz w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, natomiast Miasto wspiera te inwestycje poprzez podwyższenie kapitału zakładowego spółek, co stanowi również ważny element w zrównoważonym rozwoju miasta.

Prognozowane w przedłożonym dokumencie dochody i wydatki na lata 2017 – 2029 spełniają wymogi art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), tj. wydatki bieżące nie przewyższają wartością planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6. Nadwyżka operacyjna planowana do wykonania w 2017 r. kształtuje się na poziomie ok. 3 050 000 zł. Spełnienie tego wymogu w latach kolejnych na pewno będzie wymagało bieżącej analizy budżetu i ciągłego monitorowania realizacji dochodów.

W latach 2018 – 2029 planuje się wypracowywanie nadwyżki budżetowej, która przeznaczona będzie na pokrycie spłat rat kapitałowych zaciągniętych kredytów oraz wykup wyemitowanych obligacji.

6. Przychody i rozchody budżetu miasta

Przychody i rozchody budżetu mają na celu zapewnienie równowagi finansowej w przypadku braku zbilansowania dochodów i wydatków. Przygotowując zapisy i strategię planowanych inwestycji wieloletnich, w latach 2016 – 2017 Gmina zaplanowała deficyt odpowiednio po 20 000 000 zł, z rozchodami odpowiednio na poziomie 10 000 000 zł, jednocześnie wskazując jako źródło ich pokrycia przychody z emisji obligacji komunalnych. Głównym argumentem tej decyzji było zabezpieczenie wkładu własnego w celu pozyskania jak największych środków finansowych z zewnętrznych źródeł. Kluczowe w tym procesie wydaje się przygotowanie dokumentacji do projektów i złożenie odpowiednich wniosków aplikacyjnych oraz zapewnienie finansowania inwestycji w pierwszym etapie ze środków własnych.

We wszystkich latach objętych prognozą finansową dopuszczalny poziom wskaźnika spłat zadłużenia wraz z odsetkami wyznacza relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Wskaźniki Gminy Piła we wszystkich latach mieszczą się w ustawowych limitach, a różnica pomiędzy wskaźnikiem rzeczywistym a maksymalnym wskaźnikiem dopuszczalnym jest duża – najmniejsza wynosi 1,10% i wystąpi w 2019 roku.

Dodatkowo po podpisaniu umów o dofinansowanie środkami europejskimi realizowanych zadań majątkowych część spłat zostanie objęta ustawowymi wyłączeniami, co spowoduje jeszcze większą nadwyżkę pomiędzy wskaźnikiem rzeczywistym a maksymalnym wskaźnikiem dopuszczalnym.

7. Dług budżetu miasta.

Planowany wskaźnik zadłużenia do dochodów Gminy na koniec 2017 r. wynosi 40,77% i jest najwyższy w całym okresie objętym WPF. Wzrost wskaźnika spowodowany jest koniecznością zaciągnięcia dodatkowych zobowiązań na sfinansowanie zarówno wkładu własnego, jak i pełnych kosztów przedsięwzięć podlegających refundacji w ramach nowej perspektywy unijnej. Pozwoli to na maksymalne wykorzystanie środków bezzwrotnych z funduszy europejskich.

Spłata zadłużenia planowana jest w znacznych wartościach i obejmuje okres do 2029 r.

Podkreślenia wymaga również fakt, że zadłużenie odnoszone jest do dochodów, których wartość na 1 stycznia 2017 roku nie obejmuje m.in. części dotacji, które z początkiem roku ulegną wielu korektom, co w części uwolni środki własne gminy i w rezultacie spowoduje znaczne obniżenie wskaźnika zadłużenia.

Główne założenia wynikające z WPF pozostają takie same od kilku lat i opierają się na tworzeniu klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości nie tylko poprzez funkcjonującą od 2011 roku Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną, ale także inwestowanie środków własnych w niezbędną infrastrukturę drogową, komunikacyjną czy edukacyjną. Realizowane są też inne projekty skierowane do przedsiębiorców, jak „Mieszkanie na start”, stypendia dla studentów i doktorantów, Targi pracy itp.

Prowadzone inwestycje w wielu obszarach życia i wspierające je pozostałe przedsięwzięcia nie wpływają na stabilną politykę fiskalną ustaloną w mieście od wielu lat.

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest dokumentem mającym długofalowy charakter. Dlatego przygotowane symulacje dochodów i wydatków zostały opracowane na podstawie obowiązujących przepisów, danych historycznych, ustalonych tendencji, a także w oparciu o uchwały i zarządzenia ustalające wielkość wpływów do budżetu (m.in. uchwały o podatkach i opłatach lokalnych). Jednak zmieniające się przepisy oraz sytuacja na rynku lokalnym mogą w znaczący sposób odbić się na sytuacji finansowej miasta, dlatego zapisy

WPF będą na bieżąco weryfikowane i poddawane aktualizacjom tak, aby możliwie szybko reagować na zmiany i przedstawiać na bieżąco aktualną sytuację.